

**Strategia de Dezvoltare Comunitară
a comunei Bubuieci
pentru anii 2021-2025**

Realizarea acestui document a fost posibilă datorită suportului generos din partea poporului American prin intermediul Agenției Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID). Conținutul acestui material ține de responsabilitatea Grupului de Lucru pentru Planificare Strategică creat prin Dispoziția primarului nr. 91 din 05 octombrie 2020 și nu reflectă în mod necesar viziunea USAID sau a Guvernului Statelor Unite.

Cuprins

Lista de figuri.....	5
Lista de tabele.....	5
1. Introducere și rezumat executiv.....	6
1.1. Fișa de rezumat PSM.....	6
1.2. Contextul național și regional.....	7
1.3. Comisia și echipele PSM.....	7
1.4. Aprobarea consiliului local.....	8
2. Introducere în planificarea strategică.....	9
2.1. Dezvoltarea metodologiei de pregătire a planului strategic.....	9
2.2. Cadrul juridic și instituțional privind dezvoltarea comunitară.....	9
2.3. Informații generale despre comunitate.....	10
3. Profilul și analiza comunității.....	11
3.1. Caracteristici geografice și de mediu.....	11
3.1.1. <i>Caracteristici fizico-geografice</i>	11
3.1.2. <i>Planificare spațială</i>	11
3.1.3. <i>Resurse naturale</i>	11
3.1.4. <i>Factorii de poluare a mediului</i>	11
3.2. Demografie.....	13
3.2.1. <i>Resurse Umane</i>	13
3.2.2. <i>Forța de Muncă</i>	14
3.3. Servicii Sociale.....	15
3.3.1. <i>Caracteristicile grupurilor vulnerabile</i>	15
3.3.2. <i>Servicii Sociale</i>	15
3.4. Economia.....	18
3.4.1. <i>Structura de afaceri a economiei locale și a domeniului de afaceri</i>	18
3.4.2. <i>Potențial de dezvoltarea economică locală</i>	20
3.5. Infrastructura.....	22
3.5.1. <i>Infrastructura Utilităților Publice</i>	22
3.5.2. <i>Fondul locativ</i>	23
3.6. Buna guvernare și management.....	24
3.6.1. <i>Gestionarea administrativă</i>	24
3.6.2. <i>Bugetul Local</i>	27
3.6.3. <i>Gestionarea bunurilor</i>	28
3.6.4. <i>Societatea civilă</i>	29
3.7. Analiza SWOT.....	29
4. Strategia de dezvoltare socio-economică.....	31
4.1. Viziunea comunității.....	31

4.2. Cadrul și direcțiile strategice.....	31
4.3. Planul de Acțiuni.....	33
4.4. Planul și cadrul de monitorizare și evaluare.....	42
4.4.1. <i>Etape de implementare</i>	42
4.4.2. <i>Monitorizarea strategiei</i>	42
4.5. Verificare și revizuire.....	45
Anexe.....	46
Anexa 1. Desfășurarea sesiunii de prioritizare a proiectelor eligibile finanțării din partea programului CM.....	46
Anexa 2. Portofoliu de proiecte.....	47

Lista de figuri

Figură 1. Populația în dinamică, 2014-2019.....	13
Figură 2. Structura populației după vârstă, 2019.....	13
Figură 3. Structura intravilanului și extravilanului localității.....	19
Figură 4. Numărul gospodăriilor asigurate cu servicii edilitare, %, anul 2020. .	22
Figură 5. Structura veniturilor locale, 2019.....	27
Figură 6. Structura cheltuielilor, 2019.....	28

Lista de tabele

Tabel 1. Componenta grupului pentru planificare strategică.....	7
Tabel 2. Indicatori socio-economici ai comunei Bubuieci la data de 01.01.2018/2020.....	10
Tabel 3. Date generale.....	11
Tabel 4. Persoane cu dizabilități, 2020.....	15
Tabel 5. Persoane în etate, 2020.....	15
Tabel 6. Servicii sociale prestate în com. Bubuieci, 2020.....	15
Tabel 7. Principalii agenți economici din com Bubuieci, anul 2019.....	18
Tabel 8. Întreprinderi municipale.....	18
Tabel 9. Imobile și terenuri propuse pentru investiții.....	20
Tabel 10. Servicii informaționale și telecomunicații, anul 2020.....	22
Tabel 11. Structura APL, 2020.....	24
Tabel 12. Proiecte derulate/în derulare, (pentru anii 2015 - 2020).....	24
Tabel 13. Evoluția veniturilor totale ale bugetului local, 2016-2020, mii lei.....	27
Tabel 14. Structura cheltuielilor, 2017-2020, mii lei.....	27
Tabel 15. Structura intravilanului localității.....	28
Tabel 16. Piața funciară.....	29

1. Introducere și rezumat executiv

1.1. Fișa de rezumat PSM

Acest document reprezintă Strategia de Dezvoltare Comunitară (în continuare SDC) a comunei Bubuieci pentru perioada anilor 2021 - 2025. Aceasta a fost elaborată cu suportul Grupului de Lucru pentru Planificare Strategică (în continuare GLPS) constituit prin Dispoziția primarului comunei Bubuieci nr. 91 din 05 octombrie 2020, cu asistența tehnică și metodologică din partea consultanților Institutului de Dezvoltare Urbană, în cadrul Programului Comunitatea Mea implementat de IREX și finanțat de Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID). Conținutul acestui material ține de responsabilitatea GLPS și nu reflectă în mod necesar viziunea USAID sau a Guvernului Statelor Unite.

Documentul strategic este structurat în compartimente ce țin de:

- 1) prezentarea profilului socio-economic al localității;
- 2) prezentarea punctelor forte și slabe, oportunități și riscuri/amenințări;
- 3) formularea viziunii localității;
- 4) elaborarea direcțiilor strategice și obiectivelor specifice;
- 5) elaborarea Planului de Acțiuni;
- 6) stabilirea mecanismului de monitorizare, evaluare și actualizare a documentului strategic;
- 7) elaborarea fișelor de proiecte/inițiativelor celor mai prioritare.

Prin conținutul său, Profilul dezvoltării socio-economice evidențiază situația curentă de dezvoltare a comunei și se referă la diagnosticarea stării actuale a potențialului socio-uman, dezvoltării economice locale, a resurselor naturale, serviciilor publice, instituțiilor infrastructurii sociale și de afaceri, precum și a capacității autorităților publice locale, a structurilor societății civile și rolului acestora în procesul de dezvoltare locală. Scopul documentului este evaluarea situației curente din localitate, agrearea declarației de viziune, stabilirea obiectivelor strategice și a planului de acțiuni pentru perioada 2021-2025.

Partea strategică a documentului (analiza SWOT, stabilirea viziunii, obiectivelor strategice și a Planului de acțiuni) a fost elaborată în mod participativ, având reprezentanți din diverse grupuri ale comunității (femei, bărbați, tineri, persoane cu necesități speciale, antreprenori, persoane în etate), care au fost incluși în Grupul de Lucru pe Planificarea Strategică.

Activitățile care au stat la baza elaborării profilului socio-economic sunt:

- colectarea datelor statistice privind dezvoltarea economică;
- colectarea datelor statistice privind demografia și situația socială;
- colectarea datelor statistice privind dezvoltarea teritorială și funciară;
- managementul administrativ și buna guvernare;
- starea mediului ambiant și analiza acestuia;
- organizarea unei ședințe de lucru cu membrii GLPS; elaborarea recomandărilor și definirea profilului comunității; analiza SWOT în baza profilului comunității.

Profilul socio-economic este structurat în 6 compartimente:

- Caracteristici geografice și de mediu;

- Demografie;
- Servicii sociale;
- Economie;
- Infrastructură;
- Buna Guvernare și Management.

Planul de acțiuni pentru anii 2021 - 2025 cuprinde totalitatea acțiunilor/măsurilor orientate spre atingerea obiectivelor strategice, cu indicarea: costului estimativ, perioadei de implementare, responsabililor pentru realizarea acțiunilor, potențialelor surse de finanțare, precum și a indicatorilor de monitorizare și a rezultatelor așteptate după implementarea fiecărei acțiuni/măsurii.

1.2. Contextul național și regional

Strategia reprezintă un document complex, elaborat printr-un larg parteneriat, care are la bază documentele de programare:

- regională (Strategia de Dezvoltare Regională Centru 2016-2020, Planul Operațional Regional 2017-2020 și Programele Regionale Sectoriale);
- națională (Strategia națională de dezvoltare "Moldova 2030", strategii sectoriale de dezvoltare);
- internațională (Agenda de Dezvoltare Durabilă 2030).

1.3. Comisia și echipele PSM

Prezentul document reprezintă Strategia de Dezvoltare Comunitară (SDC) a comunei Bubuieci pentru anii 2021-2025, elaborată într-un mod participativ conform Manualului privind organizarea atelierelor de planificare strategică locală în Moldova, elaborat de Programul USAID / Comunitatea Mea Moldova.

Strategia de Dezvoltare Comunitară reprezintă un document de politică publică, care va ghida acțiunile Administrației Publice Locale în următorii 5 ani, în vederea asigurării unui proces continuu și coerent de dezvoltare a localității.

Pentru elaborarea strategiei a fost creat un grup de lucru, componența căruia a fost aprobată prin Dispoziția primarului nr. 91 din 05.10.2020, după cum urmează:

Tabel 1. Componența grupului pentru planificare strategică

#	Numele, prenumele	Funcția
1.	Igor Moraru	Primarul com. Bubuieci
2.	Ana Lupașcu	Viceprimarul com. Bubuieci
3.	Tatiana Vișanu	Secretarul Consiliului Local Bubuieci
4.	Vera Moraru	Perceptor fiscal, Primăria com. Bubuieci
5.	Nicolai Paiu	Arhitect, Primăria com. Bubuieci
6.	Ecaterina Beșliu	Specialist pentru reglementarea regimului funciar, Primăria com. Bubuieci
7.	Tatiana Bot	Specialist achiziții publice, contabil Primăria com. Bubuieci

#	Numele, prenumele	Funcția
8.	Galina Petica	Contabil-șef, Primăria com. Bubuieci
9.	Svetlana Cojocar	Specialist Tineret și Sport, Primăria com. Bubuieci
10.	Vladimir Bodarev	Asistent Social, Primăria com. Bubuieci
11.	Larisa Vrabie	Bibliotecar, Biblioteca Publică Comunală Bubuieci
12.	Nicoleta Lupu	Specialist probleme juridice și gestionarea proiectelor investiționale. Primăria com. Bubuieci
13.	Maria Negară	Specialist relații cu publicul. Primăria com. Bubuieci
14.	Cristina Cotovițchii	Consilier local
15.	Oleg Băluțel	Consilier local
16.	Alexandru Furnic	Consilier local
17.	Lucia Tghineanu	Consilier local
18.	Valeriu Butucel	Consilier local
19.	Dumitru Grosu	Consilier local
20.	Larisa Ceban	Consilier local
21.	Ruslan Zagaican	Reprezentant sector privat
22.	Vlad Erhan	Reprezentant sector privat
23.	Diana Șova	Reprezentant sector privat
24.	Ion Mardari	Reprezentant s. Humulești
25.	Eugen Butucel	Reprezentant s. Bâc
26.	Olga Antoci	Reprezentant s. Bâc
27.	Cristina Corobca	Reprezentant s. Bubuieci
28.	Vladimir Ermicioi	Reprezentant s. Bubuieci
29.	Irina Panuță	Directoarea IET nr.1
30.	Rodica Budeci	Directoarea IET nr. 2
31.	Zinaida Sajin	Directoarea Școlii profesionale Bubuieci
32.	Elena Țaulean	Directoarea L.T. "Toader Bubuioag"
33.	Galina Capița-Bunescu	Director IMSP Centrul de sănătate Bubuieci

1.4. Aprobarea consiliului local

2. Introducere în planificarea strategică

2.1. Dezvoltarea metodologiei de pregătire a planului strategic

Scopul elaborării acestui document este de a impulsiona procesul de dezvoltare socio-economică a localității, de a stabili niște repere clare pentru conjugarea efortului comun al membrilor comunității, direcționat spre îmbunătățirea calității vieții cetățenilor.

Metodologia de lucru a respectat logica elaborării unei strategii:

- 1) Diagnosticul sau analiza teritoriului, bazat pe datele existente și realizat cu implicarea părților interesate (administrația publică, mediul de afaceri, societatea civilă) și a responsabililor pe domenii. Această analiză, ce conține o dimensiune atât tematică cât și una integrată, a servit drept material de lucru în cadrul grupurilor de lucru.
- 2) Analiza SWOT - instrument de analiză a potențialului de dezvoltare al localității, evidențiază punctele tari și slabe, oportunitățile și amenințările rezultate din diagnosticul teritoriului pe baza unui proces participativ al părților interesate (grupuri de lucru sectoriale, interviuri, ateliere de lucru, focus grup-uri, dezbateri cetățenești).
- 3) Strategia conține viziunea, obiectivele generale și specifice de dezvoltare și principalele direcții strategice de dezvoltare ale localității. Acestea sunt măsurabile în termeni de timp, relevanță și rezultate concrete.
- 4) Planul de acțiuni 2021 - 2025 conține acțiuni concrete ce urmează a fi întreprinse pe termen scurt și mediu pentru atingerea obiectivelor specifice de dezvoltare, stabilite în Strategie.

În același context, metodologia de elaborare a asigurat caracterul participativ și transparent al acestui document prin organizarea de interviuri, chestionare, ateliere de lucru, focus grup-uri, training-uri, grupuri de lucru sectoriale, consultări și audieri publice în fazele de elaborare, pentru exprimarea nevoilor și aspirațiilor tuturor categoriilor sociale și domeniilor de activitate. Au fost respectate principiile egalității și echității de gen, incluziunii și reprezentativității tuturor grupurilor din cadrul comunității (criterii de vârstă, sex, etnie, apartenență religioasă, categorii vulnerabile, etc.).

2.2. Cadrul juridic și instituțional privind dezvoltarea comunitară

Strategia de Dezvoltare Comunitară a comunei Bubuieci pentru anii 2021-2025 reprezintă un document de planificare strategică integrată la nivel local, un mijloc esențial pentru factorii de decizie, pentru părțile interesate și, nu în ultimul rând, pentru cetățeni, unde sunt identificate cele mai bune soluții pentru creșterea calității vieții prin asigurarea unui mediu sănătos pentru o dezvoltare durabilă pe termen mediu și lung în comunitate.

Aceasta a fost elaborată cu suportul Grupului de Lucru pentru Planificare Strategică (în continuare GLPS) constituit prin Dispoziția primarului comunei Bubuieci nr. 91 din 05.10.2020, cu asistența tehnică și metodologică din partea consultantilor Institutului de Dezvoltare Urbană, în cadrul Programului

Comunitatea Mea, implementat de IREX și finanțat de Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID). Conținutul acestui material ține de responsabilitatea GLPS și nu reflectă în mod necesar viziunea USAID sau a Guvernului Statelor Unite.

2.3. Informații generale despre comunitate

Comuna Bubuieci este o comună din municipiul Chișinău, formată din satele Bubuieci (sat-reședință), Bâc și Humulești. Denumirea de *Bubuieci* este o variantă modificată a numelui fondatorului și primului proprietar al satului, Toader Bubuioș, care a deținut dregătoriile de pârcălab de Roman (1516-1523) și mare logofăt al Moldovei (1525-1537). În perioada domniei lui Petru Rareș, el a îndeplinit misiuni diplomatice în Transilvania (1527), Turcia (1528) și Polonia (1532). Toader Bubuioș a ctitorit Mănăstirea Humor (1530). Acesta a primit moșia în dar de la Bogdan al III-lea, fapt confirmat prin hrisovul de la 22 aprilie 1518.

Conform datelor furnizate de Primăria comunei Bubuieci, numărul populației prezente la 01.01.2019 a constituit 10137 persoane. Analiza numărului populației pentru ultimii șase ani relevă faptul că aceasta este într-o ușoară creștere.

Populația cu vârstă aptă de muncă (18-56 ani la femei și 18-62 ani la bărbați) din comuna Bubuieci reprezintă un efectiv relativ mare și, conform datelor administrative deținute de primărie, la 1 ianuarie 2019 numărul acesteia era de 6466 persoane, cca 63,8% din numărul total al populației comunei.

Infrastructura social-culturală este formată din 2 instituții educaționale timpurii, IP Liceul Teoretic "Toader Bubuioș", Școala Profesională com. Bubuieci, Biblioteca Publică comunală Bubuieci, IMSP „Centrul de Sănătate Bubuieci”, punctul medical din s. Bâc, punctul medical din s. Humulești.

Alți indicatori socio-economici sunt prezentați în tabelul de mai jos.

Tabel 2. Indicatori socio-economici ai comunei Bubuieci la data de 01.01.2018/2020

	Indicatori socio-economici	Anul 2020
1	Total populație, inclusiv	10259
1.1	- Copii de vârstă preșcolară (0-6 ani)	957
1.2	- Copii de vârstă școlară (6-18, înmatriculați la LT "Toader Bubuioș" din Bubuieci)	975
1.3	- Populație activă	6466
1.4	- Persoane în etate (pensionari)	1810
2.	Număr de agenți economici	177
3	Bugetul total executat (venituri) anul 2019 (lei)	18582500

3.1	- Venituri proprii, anul 2019 (lei)	3433500
4	Număr total de gospodării	4727
4.1	% din gospodării conectate la apeduct	95,8
4.2	% de gospodării conectate la rețeaua de gaz	59,8
4.3	% de gospodării conectate la rețeaua de canalizare	21,7
4.4	% de gospodării conectate la serviciul de evacuare a deșurilor	34,3
5	Lungimea drumurilor locale (total)	46 km
5.1	% din drumuri locale cu acoperire rigidă (asfalt și "variantă albă")	35 km

3. Profilul și analiza comunității

3.1. Caracteristici geografice și de mediu

3.1.1. Caracteristici fizico-geografice

Tabel 3. Date generale

Data fondării:	1518
Poziția geografică:	2 km distanță față de mun. Chișinău
Suprafața totală:	2756,53 ha
Numărul de locuitori:	10259
Densitatea populației:	925,92 locuitori/km²
Numarul de străzi:	111
Lungimea stradală:	65 km

Sursa: Primăria comunei Bubuieci

Comuna Bubuieci este o comună din municipiul Chișinău, formată din satele Bubuieci (sat-reședință), Bâc și Humulești. Denumirea de *Bubuieci* este o variantă modificată a numelui fondatorului și primului proprietar al satului, Toader Bubuioș, care a deținut dregătoriile de pârcălab de Roman (1516-1523) și mare logofăt al Moldovei (1525-1537). În perioada domniei lui Petru Rareș, el a îndeplinit misiuni diplomatice în Transilvania (1527), Turcia (1528) și Polonia (1532). Toader Bubuioș a ctitorit Mănăstirea Humor (1530). Acesta a primit moșia în dar de la Bogdan al III-lea, fapt confirmat prin hrisovul de la 22 aprilie 1518.

3.1.2. Planificare spațială

Localitatea nu dispune de un Plan Urbanistic General.

3.1.3. Resurse naturale

Suprafața comunei Bubuieci este de 2756,53 ha, dintre care: teren arabil – 1826,50 ha, ape (iazuri) - 1 ha, păduri – 73,8 ha. Bazinele acvatice includ iazuri ce aparțin APL-ului, însă nu sunt date în arendă și nu sunt utilizate pentru desfășurarea unor activități economice destinate creșterii peștilor. Există o carieră de extragere a argilei, ce se află în proprietatea SA “Macon”:

- Volumul anual de extracție - 10 mii tone anual
- Volumul producției exportate - 2 mii tone
- Destinația materialelor extrase – Pentru producerea cheramzitului
- Rezerve 100 mii tone.

3.1.4. Factorii de poluare a mediului

Pentru comuna Bubuieci sunt caracteristici factorii de poluare a zonelor numite suburbii ale municipiului Chișinău, aceștia fiind:

1. Stația de Epurare a Apelor Uzate din mun. Chișinău - rezultatele analizelor de laborator în probele de apă, prelevate la data de 30.08.2019, au constatat depășiri ale valorilor-limită de încărcare cu poluanți a apelor uzate evacuate în corpurile de apă (HG 950 din 25.11.2013, Anexa nr. 2) la următorii parametri de calitate: CCO-Cr - de 2,0 ori; N/NH4+ - de 43,0 ori; Fosfor total - de 4,28 ori; detergenți - de 49,52 ori .
2. Depozitul de deșeuri radioactive (obiectul 5001-5002) – se află la 800 m de comuna Bubuieci și prezintă un adevărat pericol pentru mediu și populație.
3. Platoul de depozitare a deșeurilor menajere (Mina Purcel la moment este conservată) de la periferia municipiului Chișinău - se află la 800 m de comuna Bubuieci și prezintă un adevărat pericol pentru mediu și populație.
4. Distanța mică față de Aeroportul Internațional Chișinău.
- 5.

3.2. Demografie

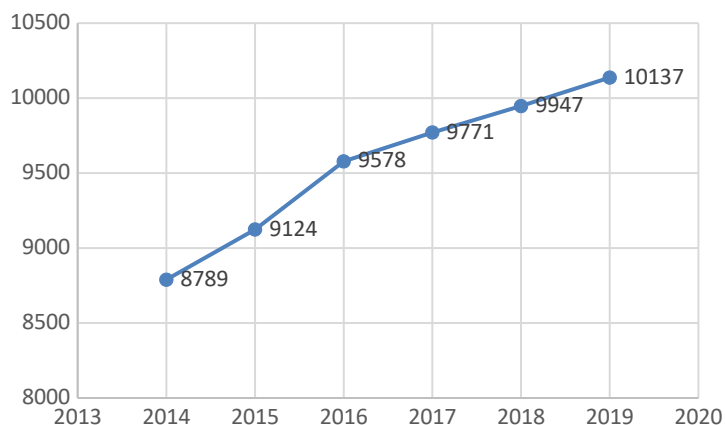
3.2.1. Resurse Umane

Populație. Conform datelor furnizate de Primăria comunei Bubuieci, numărul populației prezente la 01.01.2019 a constituit 10137 persoane. Populația cuprinde numărul populației care se află pe teritoriul unității administrativ - teritoriale, inclusiv persoanele domiciliat temporar și persoanele temporar plecate în altă localitate/țară.

Analiza numărului populației pentru ultimii șase ani relevă faptul că aceasta este într-o ușoară creștere.

Figură 1. Populația în dinamică, 2014-2019

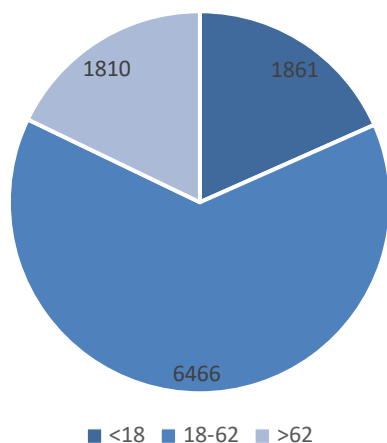
Sursa: Primaria com. Bubuieci

Astfel, la începutul anului 2019 erau cu 190 persoane mai mult decât în anul 2018 și cu 1348 (sau 15,3%) mai mult comparativ cu anul 2014. Această dinamică pozitivă se datorează faptului că, fiind o zonă suburbană, comuna se confruntă cu o creștere demografică provenită din sporul natural sau migrația forței de muncă, fenomen prezent acolo unde există teren liber în

apropierea orașului Chișinău, sau se stabilesc noi agenți economici.

Dupa structura pe vârste, comuna Bubuieci se caracterizează prin a fi o localitate relativ tânără, astfel că numărul persoanelor apte de muncă este de 6466 de persoane (63,8%), 1861 de persoane (18,4%) sub vârsta de 18 ani și

vârsta, 2019

Sursa: Primaria comunei Bubuieci

1810 de persoane sunt în etate (17,8%). Acest fapt este favorabil pentru implicarea categoriei tinere, apte de muncă, în dezvoltarea locală.

În perioada anilor 2014-2020, se observă o stabilitate a numărului persoanelor emigrate, cu mici fluctuații. Anual pleacă între 55-80 persoane, cu o pondere mai mare a genului feminin; spre exemplu, în anul 2020 au plecat oficial 50 de femei și 40 de bărbați. Numărul persoanelor sosite oficial scade

semnificativ în anul 2019 față de anul 2014, astfel că în anul 2019 acest indicator a scăzut de 2 ori.

Numărul populației aflat în creștere se datorează și faptului că natalitatea a înregistrat creșteri ușoare în perioada anilor 2014-2017, cu 13 persoane (sau

cu 15%), deși în anul 2019, numărul celor născuți a scăzut cu 21 de persoane (sau cu 21%) comparativ cu anul 2017. Pe parcursul anilor 2014-2018, nivelul natalității era semnificativ mai mare decât cel al mortalității, situație inversă în anul 2019.

3.2.2. Forța de Muncă

Aspecte ocupaționale. Populația cu vârstă aptă de muncă (18-56 ani la femei și 18-62 ani la bărbați) din comuna Bubuieci reprezintă un efectiv relativ mare și, conform datelor administrative deținute de primărie, la 1 ianuarie 2019 numărul acesteia era de 6466 persoane, cca 63,8% din numărul total al populației comunei.

Numărul șomerilor înregistrați la Agenția Națională a Forței de Muncă în 2020 a fost de 6 persoane, 2 dintre aceștia fiind bărbați. Comparativ cu anul 2015, în anul 2020 numărul șomerilor înregistrați a scăzut cu 48 de persoane.

3.3. Servicii Sociale

3.3.1. Caracteristicile grupurilor vulnerabile

Populația săracă. Categoria populației sărace în comuna Bubuieci constituie cca 255 de familii. Persoanele în etate, persoanele cu dizabilități, familiile monoparentale și familiile cu mulți copii au preponderent venituri din gospodăriile agricole individuale, practică o agricultură de subzistență, iar unii participă în măsură mică la schimburile comerciale. Unii dintre aceștia se implică și în lucrul ocazional sezonier, dar primesc și pensie socială.

Familii cu 3 și mai mulți copii sunt 59, iar familii monoparentale - 19.

Persoane cu dizabilități. Numărul de persoane cu grad de invaliditate este de 284 de persoane (2,8% din populație).

Acest grup de persoane primește diverse tipuri de suport de la stat și primărie, cum ar fi: ajutor social, ajutor monetar, ajutor pentru perioada rece a anului și compensații pentru transport.

Procesul de incluziune a persoanelor cu necesități speciale în societate este unul de durată, deoarece vizează schimbarea de mentalitate și trebuie abordat prin activități constante și consecvente.

Tabel 4. Persoane cu dizabilități, 2020

	Total	Femei	Bărbați	Copii
<i>Persoanele cu dizabilități</i>	233	112	121	45
<i>Persoanele cu dizabilități mentale</i>	15	8	7	3
<i>Persoanele cu dizabilități grave (care nu pot supraviețui fără ajutorul extern)</i>	36	20	16	1

Sursa: Primăria comunei Bubuieci

Persoane în etate. 1810 de persoane, adică 17,8% din totalul populației sunt în etate. 50,9% din numărul total al persoanelor în etate sunt femeii și 49,1% - bărbații. Multe persoane din categoria dată dețin un teren agricol, pe care-l îngrijesc pentru a-și asigura existența, alte persoane beneficiază de compensații pe perioada de iarnă și vizite la domiciliu pentru îngrijire, dar oricum resursele sunt insuficiente pentru a asigura un trai decent acestor categorii de persoane.

Tabel 5. Persoane în etate, 2020

Total persoane în etate	Femei în etate	Vârșnici cu dizabilități	Femei în etate cu dizabilități	Persoane în etate singure
1810	921	-	-	5

Sursa: Primăria comunei Bubuieci

3.3.2. Servicii Sociale

În comuna Bubuieci au beneficiat, în anul 2019-2020, 2696 de persoane de următoarele tipuri de servicii sociale:

Tabel 6. Servicii sociale prestate în com. Bubuieci, 2020

TOTAL	Pers. în etate	Pers. cu dizabilități	Copii
-------	----------------	-----------------------	-------

ANUL 2019	Tot.	F	B	Tot.	F	B	Tot	F	B	Tot	F	B
Au beneficiat de prestații sociale (de toate tipuri)	269	149	120	149	85	64	79	35	43	25	12	12
de indemnizație unică pentru nașterea copilului	6	4	3	6	4	2	2	3	9	0	8	2
de indemnizații lunare pentru îngrijirea copiilor	79	79	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
de compensații pentru perioada de iarnă	79	79	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vizite de îngrijire la domiciliul	782	399	383	462	23	22	12	63	59	19	10	97
Cantina socială	480	288	192	192	5	7	2	96	19	8	1	-
Servicii de socializare	17	9	8	11	19	-	28	2	2	-	-	-
Alte servicii sociale:	20	10	10	2	6	5	6	3	3	-	-	-
* Compensații pentru transport	123	629	610	829	2	0	13	5	8	5	3	2
* Ajutor material	9				41	41	36	18	17	47	24	23
* Ajutor monetar					9	0	3	6	7			

Sursa: Primăria comunei Bubuieci

Sistemul de educație în comuna Bubuieci este organizat după cum urmează:

Preșcolar (Instituții de educație timpurie):

- **Instituția de educație timpurie nr 1**, a fost înființată în 1969. Are o suprafață de 1598 m², la care lucrează 33 de persoane, vârsta medie a acestora fiind de 32 de ani. Capacitatea acesteia este de 115 de copii, și este frecventată de 160 copii (74 fete și 86 băieți), depășind capacitatea acesteia cu 39,1%, iar solicitarea de mai multe locuri disponibile este înaltă. Starea generală a clădirii este bună, însă necesită reparație capitală, acoperișul este avariat pe alocuri, utilitățile publice sunt de tip centralizat și asigură confortul și condițiile necesare desfășurării adecvate a activităților instituției. Grupul sanitar este cu oale pentru copii. Clădirea fiind cu două etaje nu este dotată cu pante de acces, ușile nu sunt adaptate și nu există veceu adaptat pentru persoane cu cărucior. Clădirea este amplasată în zona de centru cu drum de acces bun, transportul nu este organizat spre instituție.
- **Instituția de educație timpurie nr 2**, a fost înființată în anul 1984, cu 32 angajați, cu vârsta medie de 36 ani, activează la capacitatea de 260 de copii (122 fete și 138 băieți), depășind capacitatea instituției cu 62,5%, astfel există cerință pentru mai multe locuri disponibile. Suprafața este de 1350 m². Starea generală a clădirii este bună. Recent a fost efectuată izolarea termică a întregii clădirii, cu schimbarea tuturor geamurilor în termopan, la fel și ușile de intrare de afară. Acoperișul a fost reparat capital, dar este necesitatea instalării șandramei. Lipsa ei duce la deteriorarea lemnului instalat și a pătrunderii umezei prin pereții/podul clădirii. Utilitățile publice sunt de tip centralizat și asigură confortul și condițiile necesare desfășurării adecvate a activităților instituției. Grupul sanitar din toate grupele este adaptat în totalitate cu scaune de veceu pentru copii. Clădirea fiind cu două etaje nu este dotată cu pante de acces, ușile nu sunt adaptate și nu există veceu adaptat pentru persoane cu

cărucior. Clădirea este amplasată în zona de centru cu drum de acces bun, transportul nu este organizat spre instituție.

Primar, secundar și liceal:

- **IP L.T. "Toader Bubuioag"**, creată în 1974, are 81 de angajați, cu vârsta medie de 48 de ani. Capacitatea totală este de 780 de elevi, însă este frecventată de 975 de elevi (476 fete și 499 băieți), depășind cu 25% capacitatea disponibilă. Suprafața totală este de 4800 m², fiind utilizată la maximum. Starea clădirii este satisfăcătoare, cu acoperiș care curge pe alocuri; necesită reparație capitală. Clădirea este dotată cu utilități publice de tip centralizat, ce asigură condițiile adecvate pentru desfășurarea activităților necesare ale instituției. Accesibilitatea este bună, însă pante de acces sunt doar pe lângă unele scări, iar uși sau veceuri adaptate pentru persoanele cu necesități speciale nu sunt. Instituția este amplasată în centrul satului, cu drum bun de acces, fără a fi organizată transportarea beneficiarilor.
- **Școala profesională din comuna Bubuieci** dispune de o clădire în stare bună, cu necesitatea de a fi efectuată reparație cosmetică. Toate utilitățile publice există și sunt funcționale, de tip centralizat. Clădirea este cu multe etaje, nu este dotată cu pante de acces și veceu adaptat pentru persoane cu cărucior.

Obiectivul major al procesului educațional este formarea și pregătirea copiilor pentru viață și activitate într-o societate democratică, precum și adaptarea lor la condițiile societății.

Activitatea de educație și instruire a copiilor se realizează în baza Curriculumului Educației copiilor de vârstă timpurie și preșcolară din Republica Moldova și Standardelor de învățare și dezvoltare pentru copilul de 0-7 ani. Întregul proces instructiv-educativ este axat pe copil, pe necesitățile lui, pe ritmul propriu și nivelul de dezvoltare al fiecărui copil în parte.

Cultura. În cadrul comunei activează Biblioteca Publică Comunală Bubuieci, înființată în anul 1987, capacitatea totală fiind de 1600 de copii și suprafața de 30 m². În incinta primăriei, fondul de cărți anual se reînnoiește; este necesară amenajarea unei Săli de lectură. Casă de Cultură în comună nu este.

Clubul de dans „Izvoraș” participă des în concursuri naționale și internaționale, însă activează în incinta spațiului liceului (din lipsă de spațiu propriu).

Ocrotirea sănătății. În comuna Bubuieci activează **IMSP Centrul de Sănătate Bubuieci**, cu o capacitate totală de 8120 de persoane și personal medical de 20 de persoane. În incinta instituției se acordă asistență medicală primară și cea specializată de ambulator. Este necesară extinderea oficiului pentru lărgirea spectrului de servicii prestate. Clădirea instituției este în stare bună, necesită reparație cosmetică. Toate utilitățile necesare sunt prezente în mod centralizat, accesul spre instituție este unul bun, însă, fiind o clădire cu mai multe etaje, pantă de acces este doar pentru accesul la parter, iar veceuri pentru oameni cu cărucior nu există.

Punctul Medical, s. Bâc - dispune de o capacitate totală de 1780 de beneficiari, acordă asistență medicală primară și numără 3 angajați în total.

Instituția prezintă necesitatea de a fi extinsă. Clădirea necesită reparație capitală, acoperișul pe alocuri este avariat. Utilitățile publice sunt toate de tip centralizat și funcționale. Accesibilitatea clădirii este una bună. Veceu adaptat pentru persoane în cărucior nu există.

Punctul Medical, s. Humulești - dispune de o capacitate totală de 230 de beneficiari, acordă asistență medicală primară 1 persoană doar. Instituția prezintă necesitatea de a fi extinsă. Clădirea necesită reparație capitală, acoperișul pe alocuri este avariat. Clădirea este conectată la apeduct, rețea electrică, însă nu dispune de canalizare, iar sistemul de încălzire se face prin sobe cu cărbune. Grupul sanitar este amplasat doar în exteriorul clădirii, fiind de tip - gaură în pământ -; veceurile sunt comune pentru personal și pacienți. Accesibilitatea clădirii este una bună, fiind amplasată la marginea satului. Veceu adaptat pentru persoane în cărucior nu există.

Toate instituțiile medicale din comună întâmpină dificultăți în întreținerea financiară, însă aceste cheltuieli se fac regulat.

3.4. Economia

3.4.1. Structura de afaceri a economiei locale și a domeniului de afaceri

Structura economică a comunei Bubuieci este puțin diversificată, cu accent mai pronunțat pe sectorul comerțului, unde este concentrat cel mai mare număr de agenți economici și respectiv al populației ocupate.

Tabel 7. Principalii agenți economici din com Bubuieci, anul 2019

Nr.	Denumirea agentului economic	Domeniul de activitate	Forma de proprietate	Volumul vânzărilor, mii lei (2019)	Nr. angajați	Profit/Pierderi, mii lei (2019)	Total impozite, mii lei	Impozite locale, mii lei
1.	S.C. RODIT AL-LUX S.R.L.	Fabricarea săpunurilor, detergenților și a produselor de întreținere	Privată		35			158336
2.	S.C. DANVL ADOR S.R.L.	Producere	Privată	18633116	29	4253433	1039154,95	696935,87
3.	S.C. ILAND RO-TRANS S.R.L.	Deposit de produse agricole	Privată		25			
4.	S.R.L. NeW metal construct	Colectarea, depozitarea și comercializarea deșeurilor din metale feroase și neferoase	Privată		30			

Sursa: Primăria com. Bubuieci

Din numărul total de agenți economici (177), 61,6% reprezintă agenți economici cu drept de persoane fizice (107 gospodării țărănești și 1 patentar) și doar 38,4% agenți economici cu drept de persoane juridice (1 – societăți pe acțiuni, 64 – S.R.L., 1- cooperativă, 2- întreprinderi municipale).

Întreprinderile municipale (ÎM de Gestionare a Fondului Locativ com. Bubuieci și ÎM "Serviciul Public de Gospodărie Comunală Bubuieci") au acumulat împreună un volum de vânzări de 1844,72 mii lei, pierderi de 26,6 mii lei și total impozite de 193,00 mii lei.

Tabel 8. Întreprinderi municipale

Nr.	Denumirea ÎM	Domeniul de activitate	Cota parte a	Volumul	Nr. angajați	Profit/Pierderi,	Total impo
-----	--------------	------------------------	--------------	---------	--------------	------------------	------------

cr t	activitate	Consiliul local/orăș enesc	vânză rilor, mii lei (2019)	jați	mii lei(2019)	zite, mii lei
1	ÎM de Gestionare a Fondului Locativ com. Bubuieci	100%	440,0 2	6	-19,8	47,6
	1. Închirierea bunurilor imobiliare proprii 2. Construcții ingineresti civile					
2	ÎM "Serviciul Public de GospodărieComunalăBubuieci"	100%	1404, 7	5	-6,8	145,4
	Servicii de amenajare și salubritate a teritoriului					

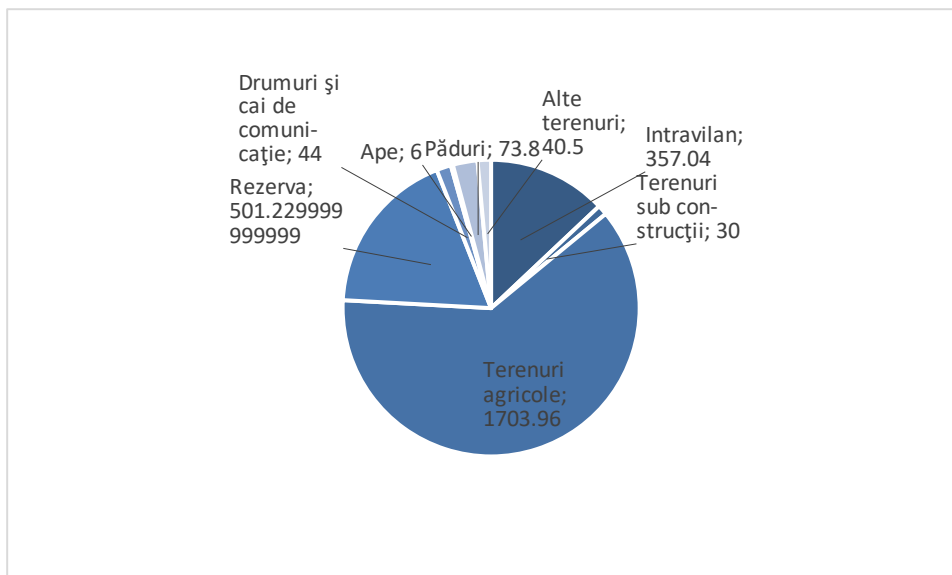
Sursa: Primăria com. Bubuieci

Nu există nici o asociație a antreprenorilor, aceasta însă fiind o necesitate la nivel local, expusă de mai mulți agenți economici. Aceștia au nevoie, în special, de consultanță și informații structurate pentru a le fi oferite.

Comuna nu are nici o infrastructură de afaceri, cum ar fi un incubator de afaceri, parc industrial, parc tehnologic sau științific, sau oficii care pot fi închiriate. Informațiile și consultanța necesară agenților economici le primesc de la DDF Ciocana.

Structura fondului funciar. Suprafața totală a localității constituie 2756,53 ha, dintre care 1703,96 ha sunt terenuri agricole, iar 73,8 ha constituie fondul forestier.

Figură 3. Structura intravilanului și extravilanului localității.

Sursa: Primaria com. Bubueci

Nu există o piață agricolă, producătorii alegând să se deplaseze în capitală, dar pe teritoriu activează mai multe unități comerciale, surplusul agricol nefiind atât de mare.

În procesul de dezvoltare a sectorului privat, agenții economici din localitate au identificat principalele probleme cu care se confruntă:

1. Situația de Pandemie/Sanitară;
2. Resurse financiare insuficiente (spre ex.: de a construi o încăpere pentru ambalarea produselor în vederea obținerii produsului finit);
3. Procesul de acordare a subvențiilor/ajutorului este anevoios/birocratic;
4. Materia primă scumpă;
5. Irigarea interzisă din r. Bâc; sunt necesare construcția de bazine acvatice/fântâni arteziene;
6. Intervin intermediari care realizează produsul mult mai scump;
7. Monopolizarea pieței de desfacere;
8. Lipsa unei asociații de antreprenori;
9. Asigurarea afacerii este costisitoare;
10. Lipsa spațiilor de investiții.

Respectiv, soluțiile identificate de agenții economici sunt:

1. Constituirea unei asociații de antreprenori locali;
2. Colaborarea cu agenții economici privind disponibilitatea spațiilor;
3. Participarea la diverse expoziții/iarmaroace.

3.4.2. Potențial de dezvoltare economică locală

Comuna dispune de imobile care ar putea fi oferite potențialilor investitori. Majoritatea spațiilor existente sunt conectate sau sunt în proximitatea rețelelor de utilități publice la care urmează a fi conectate îndată ce ar apărea vreun interes din partea unui potențial investitor.

Tabel 9. Imobile și terenuri propuse pentru investiții

Imobil, teren	Suprafață	Domeniul	Destinația	Valoarea investiției
<i>Teren</i>	600 m.p.	Public	Punct medical s. Bîc	1.5 mil lei
<i>Anexă la IMSP CMF Bubuieci</i>	120 m.p.	Public	Anexă la IMSP CMF Bubuieci	100 mii lei
<i>Edificiului social din s. Humulești</i>	189 m.p.	Public	Menire socială	3.2 mil. lei
<i>Construcția Instituției de educație timpurie</i>		Public	<i>Instituție de educație timpurie</i>	33 mil.lei
<i>Teren</i>	2.0 ha	Public	Amenajarea complexului cultural sportiv, inclusiv parc	În proces de estimare
<i>Teren</i>	6.0 ha	Public-privat	Amenajarea zonei de odihnă și agrement, inclusiv parc	În proces de estimare

Sursa: Primaria com. Bubuieci

Totodată, există un șir de necesități identificate care pot fi acoperite prin deschiderea sau inițierea unor afaceri mici sau mijlocii, cum ar fi:

- Amenajarea parcurilor, amenajarea iazului din comună;
- Constructia de hoteluri/moteluri;
- Deschiderea unei filiale a unităților bancare.

Anume grație amplasării geografice a comunei, aceasta se dovedește a fi o localitate atractivă pentru potențiali investitori și anume amplasarea la periferia municipiului Chișinău. Infrastructura edilitară relativ dezvoltată, ponderea înaltă a populației active sunt alte avantaje care permit o dezvoltare intensă a afacerilor locale.

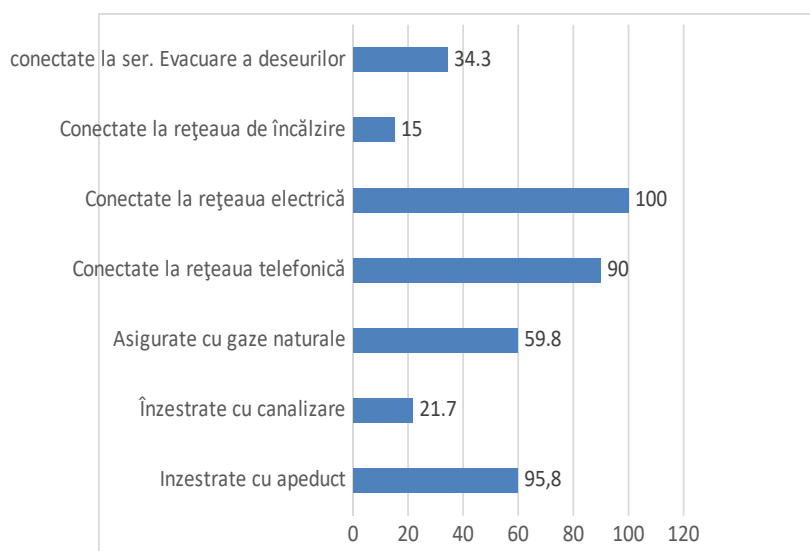
3.5. Infrastructura

3.5.1. Infrastructura Utilităților Publice

Gradul de echipare cu utilități publice ale gospodăriilor, este următorul:

Figură 4. Numărul gospodăriilor asigurate cu servicii edilitare, %, anul 2020

Sursa: Primaria com. Bubuieci

Sistemul de alimentare cu apă (acoperă 95,8% din gospodării) are loc în mod centralizat în s. Bubuieci și Bâc, iar în s. Humulești se face din sondă arteziană. Apa este potabilă (excepție s. Humulești unde este apă tehnică), apreciată ca fiind foarte bună (cea tehnică - bună), iar costul unui m³ de apă pentru persoanele fizice este de 8,65 lei (7 lei/m³ în s. Humulești), iar pentru persoanele juridice este de

15,95 lei.

Sistemul de canalizare acoperă doar 21,7% din gospodării. Este de tip centralizat în s. Bubuieci, iar în celelalte sate acest serviciu este lipsă. Calitatea serviciului este calificată a fi bună, conform datelor prezentate de către Primărie. Proprietatea este publică, iar costul unui m³ este de 2,04 lei/m³ pentru persoane fizice și 13,00 lei/m³ pentru persoane juridice.

Sistemul centralizat de aprovizionare cu gaze naturale este gestionat de sectorul privat. Numărul gospodăriilor conectate la gazoduct *per general* este de 59,8%. Costul unui m³ este de 4,80 lei. În satul Humulești nu este rețea de gaze naturale.

Serviciul de evacuare a deșeurilor este de tip centralizat, aflat în proprietate publică. Serviciul acoperă 34,3% din gospodării. Calitatea serviciului este apreciată ca fiind una bună. Costul serviciului, în mediu, este de 63 lei lunar (tariful este diferențiat în dependență de volumul deșeurilor).

Infrastructura drumurilor locale cuprinde 46 km de drumuri publice, toate de importanță locală (76% cu îmbrăcăminte rigidă), de calitate satisfăcătoare.

În comună există 25 de stații de așteptare. Numărul de autoturisme este de 2102, dintre care inclusiv 6 sunt autobuse și 36 camioane.

Între com. Bubuieci și mun. Chișinău circulă 4 rute de transport de pasageri în mod regulat, având capacitatea zilnică de 2000-2050 de persoane contra unui cost al biletului de călătorie de 2/3 lei, forma de proprietate fiind publică-

privată (satul Humulești nu are acoperire de o rută municipală; ar fi necesitatea unei rute în tranzit).

Tabel 10. Servicii informaționale și telecomunicații, anul 2020

Tipul	Operatorul	Calitatea (de la 1 la 7)*	Numărul estimativ al beneficiari lor	Costul mediu lunar
<i>Telefonia mobilă</i>	Unite	6 (foarte buna)	1400	80 lei
<i>Internet mobil</i>	Moldcell	6 (foarte buna)	3600	100
<i>Internet Wi-Fi</i>	Orange	6 (foarte buna)	4500	100

Sursa: Primaria com. Bubuieci

3.5.2. Fondul locativ

Numărul total de gospodării casnice (apartamentelor) constituie 4727, inclusiv apartamente în case cu multe apartamente - 880. Suprafața totală a fondului locativ, la 31 decembrie 2019, este de 250750 m². La momentul de față cca 125 de gospodării sunt părăsite.

3.6. Buna guvernare și management

3.6.1. Gestionarea administrativă

Administrația publică locală. Conform Legii privind administrația publică locală nr. 436/2006, autoritățile administrației publice locale ale comunei Bubuieci sunt reprezentate prin Consiliul Local și Primărie. Activitatea autorităților administrației publice locale este bazată pe legislația în vigoare și propriile Regulamente de organizare și funcționare.

Tabel 11. Structura APL, 2020

Sex	Primăria, persoane	Consiliul Local, persoane
TOTAL	26	17
Bărbați	12	12
Femei	14	5

Sursa: Primăria com. Bubuieci

Consiliul Local este autoritatea deliberativă a comunei, constituit din 17 consilieri aleși. Consiliul local este constituit din 5 femei (29,4%) și 12 bărbați (70,6%). Dintre aceștia, 1 are sub 35 de ani, 9 au vârsta cuprinsă între 35-50 ani și 7 consilieri au peste 50 ani. Toți consilierii dețin studii superioare, iar 2 au avut mandatul de consilier și anterior. Secretarul Consiliului Local este de gen feminin, cu vârsta de peste 35 ani, cu studii superioare în Drept și activitate vamală, fiind la primul mandat.

Primăria este instituția administrației publice locale condusă de primar, prin care se realizează principiile de autonomie locală, descentralizarea serviciilor publice, consultarea cetățenilor și este organul de conducere operativă a treburilor publice locale. Primarul este autoritatea reprezentativă a populației și executivă a Consiliului comunal.

Personalul primăriei este constituit din 26 persoane, dintre care 14 femei. 9 funcționari ai primăriei au vechime în muncă de peste 10 ani. Cea mai mare parte a angajaților primăriei au sub 50 de ani, repartizarea pe grupuri de vârstă fiind următoarea: 5 funcționari au vârsta cuprinsă între 36-50 ani (12 funcționari), 5 funcționari - sub 35 ani, 9 funcționari -peste 50 ani.

Primarul localității este de gen masculin, cu vârsta de peste 40 ani, deține studii superioare pedagogice și este la primul mandat. Viceprimarul, gen masculin, cu vârsta de peste 50 ani, deține studii în drept penal și este la primul mandat.

Primăria dispune de propriul sediu, care este dotat cu utilități edilitare suficiente pentru a asigura o bună organizare și desfășurare a activităților APL (aprovizionare centralizată cu apă rece și caldă, sistem de încălzire cu cazan pe gaze naturale, grup sanitar în interiorul clădirii, drum accesibil spre instituție). Însă, clădirea fiind cu mai multe etaje nu dispune de pante de acces pe lângă scări.

Participarea în cadrul proiectelor de dezvoltare comunitară în ultimii 5 ani. Conform datelor oferite de către primărie, se atestă o participare activă a localității în dezvoltarea și implementarea proiectelor comunitare.

Tabel 12. Proiecte derulate / în derulare, (pentru anii 2015 - 2020)

Ani	Denumirea proiectului	Finanțator	Valoarea proiectului, mii lei	cofinanțare APL	beneficiar proiect
------------	------------------------------	-------------------	--------------------------------------	------------------------	---------------------------

20 15	Finalizarea construcției str. M.Eminescu	CMC	1700,00	1700,00	Locuitorii din s. Bubuieci
20 15	Iluminatul stradal din com. Bubuieci	CMC	625,00	625,00	
20 16	Lucrări de reabilitare a iluminatului str. Școlii, 27 August	CMC	460,40	200,00	
20 16	Proiectarea rețelelor de canalizare din com. Bubuieci	CMC	479,00		
20 16	Lucrări de reparație a IET nr.1 și IET nr.2	CMC	700,00		
20 17	Lucrări de reparație a trotuarului din s. Bîc	CMC	344,1		
20 17	Lucrări de reparați a drumului de acces Spre com. Bubuieci	CMC	1439,1		
20 17	Lucrări de construcție a scării și trotuarului de la str. Ștefan cel Mare și Sfînt până la str. Miorița	CMC	218,5		
20 17	Lucrări de reconstrucție a edificiului Primăriei com. Bubuieci	CMC	2361,20		
20 17	Lucrări de renovare a cișmelei cu arcă din s. Bubuieci	CMC	149,70		
20 18	Lucrări de amenajare a terenului de minifotbal s. Bîc	CMC	587,70		
20 18	Lucrări de construcție a rețelei de	CMC	1092,60		

20	canalizare pluvială		
18	Lucrări de reparație a îmbrăcămintei rutiere de pe str. Toader Bubuiog	CMC	1526,30
20	Lucrări de	CMC	454,20
18	alimentare cu apă a sat Bîc,		
20	Lucrări de	CMC	1007,4
18	reconstrucție a fațadei clădirii Primăriei com. Bubuieci		
20	Procurarea	CMC	302,20
18	utilajului pentru bucătăriile IET		
20	Lucrări de	CMC	507,40
18	reparație a îmbrăcămintei rutiere strada Ștefan cel Mare și Sfînt		
20	Lucrări de	CMC	1809,60
18	construcție a rețelelor de canalizare pluvială și amenajarea trotuarului pe un segment de drum din s. Bîc		
20	Lucrări de	CMC	3099,40
18	reconstrucție a unei porțiuni din str. T.Bubuiog s. Bubuieci		
20	Lucrări de	CMC	536,10
19	construcție a rețelelor exterioare de canalizare pluvială a străzii Livezilor din s. Bubuieci		
20	Lucrări de	CMC	1645,80
19	construcție a rețelei de canalizare		

20	pluvială			
19	Lucrări de reparație a străzilor: D.Cantemir, Prieteniei, Amintirii, Miron Costin din com. Bubuieci	CMC	952,40	
20	Servicii de	CMC	669,20	
19	proiectare a Planului de Amenajare a Teritoriului com. Bubuieci cumulat cu Planul Urbanistic General s. Bubuieci, s. Bîc, s. Humulești			
20	Lucrări de	CMC	4391,60	
20	construcție a rețelelor de canalizare pe străzile din com. Bubuieci			
20	Lucrări de	CMC	1043,2	
20	construcție a rețelelor de canalizare pe străzile din com. Bubuieci			
20	Lucrări de	CMC	1349,60	1349,60
20	reparație a unei porțiuni de drum și trotuarului str. T.Bubuiog din com. Bubuieci			

Sursa: Primaria comuna Bubuieci

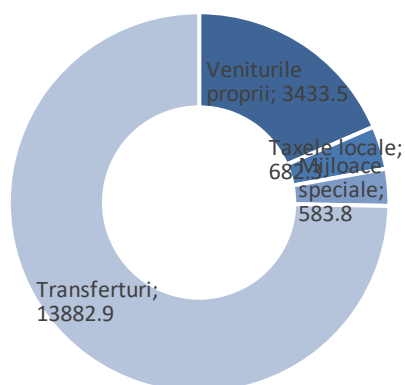
Pe parcursul anilor 2015-2020, în localitate au fost atrase 29451,7 mii lei prin intermediul proiectelor implementate. Majoritatea proiectelor au fost direcționate spre reparația infrastructurii fizice și celei edilitare.

La nivel de comună, mass-media locală o reprezintă pagina web a Primăriei, conturile pe rețelele de socializare.

3.6.2. Bugetul Local

Veniturile bugetului local. Pe parcursul anilor 2016-2019, în bugetul local s-au încasat venituri proprii în valoare de: 16688.4 mii lei. În 2016, 4063,00 lei, în 2017 - 3797,4 mii lei, în 2018 - 4431,4 mii lei, 4399,6 mii lei în 2019, iar 5411,4 mii lei sunt planificate pentru anul 2020. Cea mai mare parte a veniturilor o constituie transferurile de la bugetul de stat care, în 2019, au înregistrat 74,7%, fapt ce determină o dependență mare față de bugetul de stat. Veniturile proprii au constituit doar 18,5 % din totalul veniturilor bugetului local în 2019, cea mai mare parte provenind din diverse taxe și impozite.

Figură 5. Structura veniturilor locale 2019

Sursa: Primăria com. Bubuieci

Tabel 13. Evoluția veniturilor totale ale bugetului local, 2016-2020, mii lei

	2016	2017	2018	2019	2020 plan
Venituri proprii	4063,0	3797,4	4431,4	4399,6	5411,4
Transferuri	8190,8	13980,6	19463,5	13882,9	16611,4

Sursa: Primăria com. Bubuieci

În dinamică, pe parcursul perioadei anilor 2016-2020, se observă o stabilitate a veniturilor din bugetul local, iar cea a transferurilor crește semnificativ începând cu anul 2017, astfel că în anul 2020 acestea au crescut de 2 ori.

Cheltuielile bugetului local. În anii 2017-2019, cheltuielile au fost relativ constante, crescând în anul 2018 față de anul 2017 și înregistrând diminuări consecutive în anii 2019-2020 comparativ cu anul 2018, astfel că în anul 2020 acestea au crescut, constituind 5411.4 mii lei. Cheltuielile sunt ajustate la veniturile totale în bugetul local, înregistrând o evoluție similară.

Tabel 14. Structura cheltuielilor, 2017-2020, mii lei

Denumirea indicatorilor	2017	2018	2019	2020 plan
Cheltuieli total	17632,6	20782,5	19251,8	14940,3

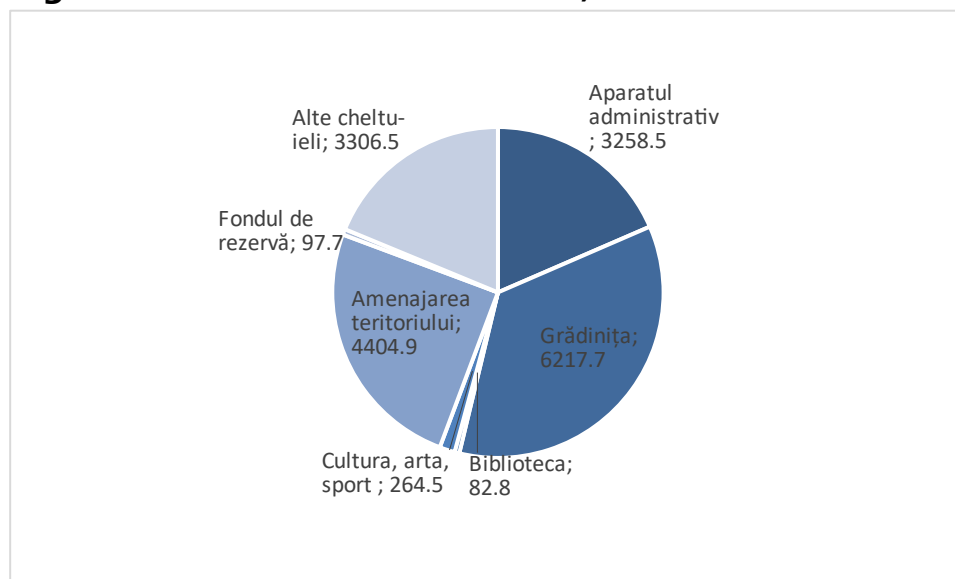
<i>Aparatul administrativ</i>	3258,5	2058,6	3354,3	2651,5
<i>Grădinița</i>	6217,7	6477,2	8099,7	7544,3
<i>Biblioteca</i>	82,8	130,1	131,0	160,3
<i>Cultura, arta, sport</i>	264,5	516,8	368,1	373,0
<i>Amenajarea teritoriului</i>	4404,9	7843,2	1954,0	2982,4
<i>Fondul de rezervă</i>	97,7	111,9	119,6	132,4
<i>Alte cheltuieli</i>	3306,5	3734,7	5225,1	1096,4

Sursa: Primăria comunei Bubuieci

Astfel, cele mai mari categorii de cheltuieli înregistrate în perioada 2017-2020 sunt:

- 1) **Cheltuieli legate de învățământul preșcolar** au constituit în ultimii trei ani, după cum urmează: 2017 - 35,3% din cheltuieli locale; 2018 - 31,2% din bugetul total; și 2019 - 42,1% din bugetul local - fiind cea mai consistentă linie de cheltuieli totale. În anul 2020 instituțiile preșcolare vor consuma 50,5% din totalul bugetului local.
- 2) **Amenajarea teritoriului** a reprezentat în medie 24,6% din totalul cheltuielilor pe parcursul a trei ani, iar pentru 2020 sunt planificate 20% din totalul cheltuielilor.
- 3) **Cheltuielile pentru aparatul administrativ** au constituit 15% din totalul cheltuielilor, pentru 2020 fiind planificate 17.7%.

Figură 6. Structura cheltuielilor, 2019

Sursa: Primăria comunei Bubuieci

3.6.3. Gestionarea bunurilor

Proprietatea comunei Bubuieci se constituie din totalitatea bunurilor imobile proprietate publică, amplasate pe teritoriul administrativ al acesteia, care, la data intrării în vigoare a Legii nr. 523/1999 cu privire la proprietatea publică a unităților administrativ-teritoriale, se aflau în administrarea/gestiunea sau în folosința autorităților administrației publice ale unităților administrativ-teritoriale, a instituțiilor bugetare/publice cu autogestiune subordonate acestora, precum și din bunurile dobândite ulterior de acestea prin acte translativ de proprietate, cu excepția celor înstrăinate și a celor stabilite la art.

7 din Legea nr. 29 privind delimitarea proprietății publice. Structura intravilanului com. Bubuieci este prezentată în tabelul următor:

Tabel 15. Structura intravilanului localității

Tipuri terenuri	Suprafață
Total, inclusiv	2756,53
Intravilan	357,04
Terenuri sub construcții	30,0
Terenuri agricole	1703,96
Rezerva	501,23
Drumuri și cai de comunicație	44,0
Ape	1,0
Păduri	73,8
Alte terenuri	45,5

Sursa: Primăria comunei Bubuieci

Primăria com. Bubuieci are desemnat în calitate de responsabil de gestionarea bunurilor comunitare un specialist principal pentru reglementarea regimului proprietății funciare. Inventarierea bunurilor care se află în gestiunea Primăriei com. Bubuieci și se află la evidența contabilă se efectuează anual.

Conform datelor furnizate de către primăria comunei, constatăm că în ultimii 6 ani au fost înregistrate 36 tranzacții cu valoarea totală de 735326 mii lei și cu o suprafață totală de 18,2974 ha (în mediu 1 ha = 40187,45 mii lei).

Tabel 16. Piața funciară

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Numărul tranzacțiilor	12	12	3	7	2	-
Suprafața teren., ha	5,0366	6,6921	5,52	0,036	1,0127	-
Valoarea totală, mii lei	150026	235300	14300	78000	129000	-
			0			

Sursa: Primăria comunei Bubuieci

3.6.4. Societatea civilă

La nivelul comunei Bubuieci nu sunt înregistrate organizații non-guvernamentale, deși societatea civilă este receptivă și implicată activ în procesul decizional local, cât și în dezvoltarea comunitară.

3.7. Analiza SWOT

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> Amplasarea localității aproape de mun. Chișinău Populația în creștere (Forță de muncă disponibilă) 	<ul style="list-style-type: none"> Mediu poluat (aflarea în apropiere a stației de epurare, depozitului de substanțe radiocative, gunoștii, fabricii SA)

- Prețuri avantajoase la imobile
  - Amplasată în zona industrială a municipiului
  - Agenți economici puternici
  - Existența utilităților edilitare de tip centralizat
  - Terenuri sportive amenajate
  - Experiență în scrierea proiectelor (existența unui specialist în scrierea și managementul proiectelor)
  - Societatea civilă activă
  - Terenuri care pot fi oferite potențialilor investitori
  - Existența unei asociații de împrumut
- ”Macon”), amplasarea în apropierea zonei industriale a mun. Chișinău
  - Agenți economici activează în comună, dar mulți sunt înregistrați în afara localității
  - Existența unor gunoiști spontane
  - Lipsa zonelor de agrement
  - Locuri insuficiente în instituțiile preșcolare și liceale (clasele primare)
  - Lipsa unei clădiri administrative în s. Bâc
  - Lipsește Casa de Cultură sau alte spații pentru activități extracurriculare (în toate satele)
  - Lipsește un teren sportiv în s. Humulești
  - Lipsa unui stadion amenajat în toate cele 3 sate
  - Infrastructura rutieră slab dezvoltată
  - ONG-urile lipsesc
  - Debitul redus de apă în zona rutei 121 și Masivului Nou

OPORTUNITĂȚI

- Aflarea centurii mun. Chișinău în apropiere
- Se planifică a fi construit un penitenciar în proximitatea comunei
- Așezarea localității pe pantă (posibilitatea de a produce energie eoliană)
- Parteneriate cu PNL din sectorul 5, mun. București, România
- Activitatea instituțiilor preșcolare din Bubuieci, care la moment sunt implicate într-un proiect transnațional „Ursulețul de pluș” cu colegii din România. Astfel deja au început a fi încheiate acorduri de parteneriat de lungă durată cu grădinițele din România.

RISCURI

- Zona de inundații caracteristică pentru satul Bâc
- Apariția noilor gunoiști spontane dinspre municipiu
- Zona cu alunecări de teren (ruta 121, zona cu întovărășiri pomicole)
- Situații excepționale (calamități naturale ca inundații, secetă, cutremur; epidemii și pandemii)

4. Strategia de dezvoltare socio-economică

4.1. Viziunea comunității

Cetățenii comunei Bubuieci își doresc o localitate verde, ecologică, cu un mediu ambiant curat, unde tinerii și întreaga comunitate să își petreacă timpul productiv și sănătos, cu o dezvoltare durabilă, construită pentru oameni și echitabilă din punct de vedere socio-cultural.

Astfel, viziunea locuitorilor peste 5 ani de la implementarea strategiei este formulată după cum urmează:

Comuna Bubuieci - o localitate plină de energie creativă, mediu ambiant sănătos, cu parcuri și locuri de agrement diverse și amenajate, cu oameni reveniți acasă, cu acces la servicii calitative și diverse (sociale, educaționale, medicale, edilitare), cu infrastructură rutieră accesibilă, atractivă economic pentru investitori și cu o administrație publică

4.2. Cadrul și direcțiile strategice

În baza viziunii strategice este necesar de conturat direcțiile strategice spre care vor fi orientați toți factorii interesați în implementarea documentului strategic în așa fel încât să se asigure atingerea obiectivelor specifice.

	Direcții de dezvoltare strategică	Obiective specifice
1.	Mediu ambiant sănătos	1.1 Crearea condițiilor de ecologizare a localității
		1.2 Sporirea nivelului de conștientizare a populației privind curățirea și menținerea mediului ambiant curat
2.	Servicii socio-culturale calitative și echitabile	2.1 Construcția/reabilitarea clădirilor sociale și amenajarea teritoriilor conexe
		2.2 Diversificarea serviciilor sociale
		2.3 Îmbunătățirea condițiilor de agrement pe teritoriul comunei
3	Infrastructură dezvoltată și modernizată	3.1 Crearea și dezvoltarea rețelelor edilitare
		3.2 Modernizarea infratructurii rutiere
4.	Economie atractivă și diversificată	4.1 Consolidarea și diversificarea serviciilor locale din domeniul afacerilor
		4.2 Promovarea producătorilor locali și a

	Direcții de dezvoltare strategică	Obiective specifice
		<p>ofertelor investiționale ale localității</p> <p>4.3 Consolidarea accesului la informații pentru antreprenorii locali</p>
5.	Management administrativ performant și deschis	<p>5.1 Asigurarea guvernării transparente, bazată pe implicare comunitară</p> <p>5.2 Asigurarea dezvoltării profesionale continue a specialiștilor APL</p> <p>5.3 Dezvoltarea și cultivarea spiritului civic de implicare a populației</p> <p>5.4 Consolidarea capacităților APL în gestionarea situațiilor de criză, inclusiv pandemia cauzată de virusul COVID-19</p>

4.3. Planul de Acțiuni

Direcție strategică 1. Mediu ambiant sănătos					
<i>Obiectiv specific 1.1. Crearea condițiilor de ecologizare a localității</i>					
Activități	Perioada	Responsabili	Indicatori de performanță	Cost estimat MDL	Potențiale surse de finanțare
1.1.1. Plantarea zonelor verzi (în preajma stației de epurare, în preajma râului Bâc, la hotar cu s. Floreni)	2021-2025	<ul style="list-style-type: none"> • APL • Consiliul Local <u>Parteneri</u> <ul style="list-style-type: none"> • Agenți economici • Cetățeni 	• Creșterea cu 10-15 ha a spațiilor verzi	200 mii	<ul style="list-style-type: none"> • Buget Local • Contribuția agenților economici • Cetățeni
1.1.2. Lichidarea locurilor de depozitare a deșeurilor în spații verzi	2021-2025	<ul style="list-style-type: none"> • APL • Consiliul Local <u>Parteneri</u> <ul style="list-style-type: none"> • Agenți economici • Cetățeni • Instituțiile de învățământ 	• 5 zone de depozitare a deșeurilor neautorizate lichidate	500 mii	<ul style="list-style-type: none"> • Buget Local • Contribuția agenților economici • Cetățeni
1.1.3. Amenajarea pârâului (afluent al r. Bâc) în s. Bubuieci	2021-2025	<ul style="list-style-type: none"> • APL • Consiliul local 	• 1 pârâu amenajat	150 mii	<ul style="list-style-type: none"> • Buget local • Contribuția agenților economici • Bugetul municipal • Agenția de Mediu
<i>Obiectiv specific 1.2. Sporirea nivelului de conștientizare a populației privind curățirea și menținerea mediului ambiant curat</i>					

1.2.1. Conștientizarea populației de a nu deversa deșeurile în canalele de scurgere din s. Bubuieci și s. Bâc	2021-2025	<ul style="list-style-type: none"> • Consiliul Local • APL <u>Parteneri</u> Instituțiile de Mediu Poliția Locală	• 2 canale de scurgere curățate	150 mii	<ul style="list-style-type: none"> • Buget Local • Contribuția agenților economici • Cetățeni
1.2.2. Conștientizarea necesității de evacuare a deșeurilor, creșterea numărului de gospodării conectate la serviciul de colectare a deșeurilor	2021-2025	<ul style="list-style-type: none"> • APL • Consiliul local 	• 700 de gospodării conectate la serviciul de colectare a deșeurilor	1000 lei	• Buget local

Direcție strategică 2. Servicii socio-culturale calitative și echitabile

Obiectiv specific 2.1. Construcția/reabilitarea clădirilor sociale și amenajarea teritoriilor conexe

Activități	Perioada	Responsabili	Indicatori de performanță	Cost estimat MDL	Potențiale surse de finanțare
2.1.1. Identificarea terenurilor pentru construcție a spațiilor destinate activităților extrașcolare (de exemplu: secție sportivă)	2021	<ul style="list-style-type: none"> • APL • Consiliul local <u>Parteneri:</u> Liceul Teoretic din s. Bubuieci Școala Profesională com. Bubuieci Cetățenii	• 2 terenuri pentru construcție identificate	0	• Nu necesită finanțare
2.1.2. Construcția unui Centru Multifuncțional socio-cultural	2021-2025	<ul style="list-style-type: none"> • APL • Consiliul local 	• 1 Centru Multifuncțional socio-cultural	2 mln	<ul style="list-style-type: none"> • Buget local • Contribuția agenților

		<u>Parteneri:</u> Liceul Teoretic din s. Bubuieci Școala Profesională com. Bubuieci Cetățenii			economici • Buget național • Surse externe (granturi, donatori)
2.1.3. Construcția și amenajarea unui stadion în s. Bubuieci	2021-2025	• APL • Consiliul local <u>Parteneri:</u> Cetățenii Agenți economici Federația Moldovenească de Fotbal	• 1 stadion construit și amenajat	7 mln	• Buget local • Contribuția agenților economici • Buget național • Surse externe (granturi, donatori) <ul style="list-style-type: none"> • Federația Moldovenească de Fotbal
2.1.4. Construcția IET în s. Bâc	2021-2025	• APL • Consiliul local <u>Parteneri:</u> Cetățenii	• 1 IET construită	33 mln	• Buget local • Buget municipal • Buget național <ul style="list-style-type: none"> • Surse externe (granturi, donatori)
2.1.5. Construcția unei noi încăperi pentru punctul medical din s. Bâc	2021-2025	• APL • Consiliul local <u>Parteneri:</u> Centrul de	• 1 încăpere nou construită	2 mln	• Buget local • Buget municipal • Buget național <ul style="list-style-type: none"> • Surse

		Sănătate din s. Bubuieci MSMPS			externe (granturi, donatori)
2.1.6. Identificarea și amenajarea unui teren sportiv în s. Humulești	2021-2022	<ul style="list-style-type: none"> • APL • Consiliul local <u>Parteneri:</u> Agenți economici Cetățenii	• 1 teren sportiv identificat și amenajat	400 mii	<ul style="list-style-type: none"> • Buget local • Contribuția agenților economici • Buget național • Surse externe (granturi, donatori)
2.1.7. Reparația capitală a Punctului medical din s. Humulești	2021-2025	<ul style="list-style-type: none"> • APL • Consiliul local <u>Parteneri:</u> Centrul de Sănătate din s. Bubuieci MSMPS	• 1 punct medical reparat capital	500 mii	<ul style="list-style-type: none"> • Buget local • Buget municipal • Buget național <ul style="list-style-type: none"> • Surse externe (granturi, donatori)
2.1.8. Reparația încăperii administrative din s. Humulești	2021-2025	<ul style="list-style-type: none"> • APL • Consiliul local <u>Parteneri:</u> Agenți economici Cetățenii	• 1 încăpere administrativă reparată	2 mln	<ul style="list-style-type: none"> • Buget local • Buget municipal • Buget național <ul style="list-style-type: none"> • Surse externe (granturi, donatori)
2.1.9. Reconstrucția împrejmuirilor IET din s. Bubuieci	2021-2025	<ul style="list-style-type: none"> • APL • Consiliul local 	• 600 m liniari de împrejuriri reconstruite	600 mii	<ul style="list-style-type: none"> • Bugetul local • Bugetul municipal
2.1.10. Termoizolarea blocului ciclului	2021-	<ul style="list-style-type: none"> • APL 	• 1 bloc termoizolat	800 mii	• Buget local

primar al L.T. "Toader Bubuog" din s. Bubuieci	2025	Consiliul local_ <u>Parteneri:</u> Liceul Teoretic din s. Bubuieci Agenți economici MECC			<ul style="list-style-type: none"> • Buget municipal • Buget național <ul style="list-style-type: none"> • Surse externe (granturi, donatori)
<i>Obiectiv specific 2.2. Diversificarea serviciilor sociale</i>					
2.2.1. Deschiderea unei secții sportive în s. Bâc	2021	<ul style="list-style-type: none"> • APL • Consiliul local <u>Parteneri:</u> Liceul Teoretic din s. Bubuieci Cetățenii	• 1 secție sportivă deschisă	60 mii	<ul style="list-style-type: none"> • Buget local • Surse externe bugetului local
2.2.2. Amenajarea unei săli de lectură a Bibliotecii Publice Comunale Bubuieci în incinta clădirii Primăriei	2021-2022	<ul style="list-style-type: none"> • APL • Consiliul local <u>Parteneri:</u> Biblioteca Publică Comunală Bubuieci	• 1 sală de lectură amenajată	80 mii	• Buget local
2.2.3. Dotarea cu fond de carte și modernizarea digitală a Bibliotecii Publice Comunale Bubuieci	2021-2025	<ul style="list-style-type: none"> • APL • Consiliul local <u>Parteneri:</u> Biblioteca	<ul style="list-style-type: none"> • Fond de carte actualizat • Servicii de bibliotecă digitalizate și 	100 mii	<ul style="list-style-type: none"> • Buget local • Bugetul bibliotecii

		Publică Comunală Bubuieci	modernizate		
<i>Obiectiv specific 2.3. Îmbunătățirea condițiilor de agrement pe teritoriul comunei</i>					
2.3.1. Elaborarea proiectului unei zone de odihnă și agrement în s. Bubuieci	2021-2022	<ul style="list-style-type: none"> • APL • Consiliul local 	• 1 proiect elaborat	100 mii	• Buget local

Direcție strategică 3. Infrastructură dezvoltată și modernizată					
<i>Obiectiv specific 3.1. Crearea și dezvoltarea rețelelor edilitare</i>					
Activități	Perioada	Responsabili	Indicatori de performanță	Cost estimat MDL	Potențiale surse de finanțare
3.1.1. Construcția rețelei de canalizare în s. Bâc	2021-2025	<ul style="list-style-type: none"> • APL • Consiliul local 	<ul style="list-style-type: none"> • 6 km de rețea construită • Peste 500 gospodării conectate la rețea 	10 mln	<ul style="list-style-type: none"> • Buget local • Buget municipal • Buget național • Surse externe (granturi, donatori) • Agenția de Mediu
3.1.2. Proiectarea și construcția rețelei de canalizare și stației de epurare în s. Humulești	2021-2025	<ul style="list-style-type: none"> • APL • Consiliul local 	<ul style="list-style-type: none"> • 1 stație de epurare construită • 120 de gospodării conectate 	5 mln	<ul style="list-style-type: none"> • Buget local • Buget municipal • Buget național • Surse externe (granturi, donatori)
3.1.3. Identificarea unei soluții în	2021-	<ul style="list-style-type: none"> • APL 	• 1 soluție	0	Nu necesită

rezolvarea problemei debitului redus de apă în zona rutei 121 și Masivului Nou	2025	<ul style="list-style-type: none"> • Consiliul local • S.A. "Apă-Canal Chișinău" 	identificată		finanțare
<i>Obiectiv specific 3.2. Modernizarea infrastructurii rutiere</i>					
5.2.1. Construirea canalelor de scurgere pluvială în s. Bâc	2021-2025	<ul style="list-style-type: none"> • APL • Consiliul local 	• 500 m liniari de canale construite	700 mii	<ul style="list-style-type: none"> • Buget local • Buget municipal • Buget național • Surse externe (granturi, donatori)
5.2.2. Crearea unei rute de transport în s. Humulești	2021-2025	<ul style="list-style-type: none"> • APL • Consiliul local 	• 1 rută de transport deschisă	0	Nu necesită finanțare
5.2.3. Construcția cu acoperire rigidă a drumurilor locale str. Decebal, Busuiocului, Iu. Gagarin, inclusiv a trotuarelor	2021-2025	<ul style="list-style-type: none"> • APL • Consiliul local 	<ul style="list-style-type: none"> • 800 m construiți - str. Busuiocului • 900 m construiți - str. Decebal • 700 m construiți - str. Iu. Gagarin 	16 mln	<ul style="list-style-type: none"> • Buget local • Buget municipal • Buget național • Surse externe (granturi, donatori)
5.2.4. Construcția cu acoperire rigidă varianta albă a drumurilor locale din s. Humulești	2021-2025	<ul style="list-style-type: none"> • APL • Consiliul local 	• 2 km construiți	1 mln 200 mii	• Buget local
5.2.5. Menținerea cu reparații a drumurilor din s. Bâc	2021-2025	<ul style="list-style-type: none"> • APL • Consiliul local 	• 3 km reparați	1 mln 800 mii	• Buget local

Directie strategica 4. Economie atractivă și diversificată

Obiectiv specific 4.1. Consolidarea și diversificarea serviciilor locale din domeniul afacerilor

Activități	Perioada	Responsabili	Indicatori de performanță	Cost estimat MDL	Potențiale surse de finanțare
4.1.1. Inițierea / trimiterea unei scrisori de ofertă privind deschiderea unei filiale a unei unități bancare	2021-2022	<ul style="list-style-type: none"> • APL • Consiliul local <p><u>Parteneri:</u> Agenții economici din localitate</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 1 scrisoare de ofertă elaborată și expediată		<ul style="list-style-type: none"> • Buget local

Obiectiv specific 4.2. Promovarea producătorilor locali și a ofertelor investiționale ale localității

4.2.1. Crearea unei rubrici pe pagina web a primăriei destinate promovării investiționale a comunei Bubuieci	2021-2022	<ul style="list-style-type: none"> • APL	<ul style="list-style-type: none"> • 1 rubrică pe pagina web creată		<ul style="list-style-type: none"> • Buget local
--	-----------	---	--	--	---

Obiectiv specific 4.3. Consolidarea accesului la informații pentru antreprenorii locali

4.3.1. Participarea la diverse traininguri în domeniul investițional	2021-2022	<ul style="list-style-type: none"> • APL • Consiliul local <p><u>Parteneri:</u> Agenții economici din localitate</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Participarea la minim 5 traininguri	5 mii	<ul style="list-style-type: none"> • Buget local • Surse externe (granturi, donatori)
--	-----------	---	---	-------	--

Directie strategica 5. Management administrativ performant și deschis

Obiectiv specific 5.1. Asigurarea guvernării transparente, bazată pe implicarea comunitară

Activități	Perioada	Responsabili	Indicatori de performanță	Cost estimat MDL	Potențiale surse de finanțare
5.1.1. Crearea unei platforme online interactivă cu cetățenii	2021-2025	<ul style="list-style-type: none"> • APL • Consiliul local 	<ul style="list-style-type: none"> • 1 platformă online creată 		<ul style="list-style-type: none"> • Buget local
5.1.2. Informarea și încurajarea cetățenilor de a participa în procesul decizional	2021-2025	<ul style="list-style-type: none"> • APL • Consiliul local 	<ul style="list-style-type: none"> • Minim 5000 de locuitori informați și implicați 	2 mii	<ul style="list-style-type: none"> • Buget local
<i>Obiectiv specific 5.2. Asigurarea dezvoltării profesionale continue a specialiștilor APL</i>					
5.2.1. Participarea personalului la traininguri de formare profesională	2021-2022	<ul style="list-style-type: none"> • APL • Consiliul local <p><u>Parteneri:</u> Academia de Administrare Publică Autoritățile publice centrale</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Participarea specialiștilor la minim 2 traininguri/an 	8 mii	<ul style="list-style-type: none"> • Buget local • Surse externe (granturi, donatori)
<i>Obiectiv specific 5.3. Dezvoltarea și cultivarea spiritului civic de implicare a populației</i>					
5.3.1. Dezvoltarea parteneriatelor APL-ONG-cetățeni - agenți economici în rezolvarea problemelor locale	2021-2025	<ul style="list-style-type: none"> • Primar • Consiliul local 	<ul style="list-style-type: none"> • 3 întruniri organizate • Cel puțin 3 probleme comunitare rezolvate timp de un an 	15 mii	<ul style="list-style-type: none"> • Buget local
5.3.2. Organizarea vizitelor de studiu și schimbului de experiență în domeniul managementului public	2021-2025	<ul style="list-style-type: none"> • Primar • Consiliul local 	<ul style="list-style-type: none"> • Cel puțin 3 vizite organizate 	150 mii	<ul style="list-style-type: none"> • Buget local

Obiectiv specific 5.4. Consolidarea capacităților APL în gestionarea situațiilor de criză, inclusiv a pandemiei cauzate de virusul COVID-19

5.4.1. Elaborarea unui plan / protocol anticriză	2020	<ul style="list-style-type: none"> • APL • IMSP CS Bubuieci 	<ul style="list-style-type: none"> • 1 plan / protocol anticriză elaborat 	0	Nu necesită finanțare
5.4.2. Crearea rezervelor de materiale de primă necesitate (dezinfectant, măști, mănuși, săpun)	2020-2025	<ul style="list-style-type: none"> • APL 	<ul style="list-style-type: none"> • Produse igienice pregătite pentru a reacționa în situație de pandemie 	25 mii	<ul style="list-style-type: none"> • Buget local
5.4.3. Informarea cetățenilor prin intermediul tuturor surselor despre măsurile de prevenire	2020-2025	<ul style="list-style-type: none"> • APL 	<ul style="list-style-type: none"> • Număr de articole/anunțuri plasate 	0	Nu necesită finanțare

4.4. Planul și cadrul de monitorizare și evaluare

4.4.1. Etape de implementare

Realizarea intactă a Strategiei de Dezvoltare Comunitară a comunei Bubuieci depinde, în mare măsură, de participarea tuturor locuitorilor la procesul de implementare și monitorizare a acesteia, de nivelul de colaborare și deschidere a fiecărui actor în parte. În procesul realizării Strategiei vor fi implicați mai mulți actori, fiecare urmărind un scop personal, îndeplinind rolul de implementator al acțiunilor planificate. Aceștia sunt :

1. Administrația publică locală (Consiliul Local, Primarul, Primăria)
2. Locuitorii comunei
3. Societatea civilă
4. Agenții economici
5. Structuri externe (Primăria municipiului Chișinău, Guvernul, Organizațiile internaționale).

Implementarea Strategiei de Dezvoltare Comunitară (SDC) a com. Bubuieci poate fi divizată convențional în 3 etape:

1. **Adoptarea SDC.** În cadrul acestei etape, Strategia de dezvoltare va fi supusă dezbaterilor în cadrul Audierilor publice organizate de către primărie. După dezbateri și ajustarea propunerilor și recomandărilor făcute, Strategia va fi înaintată Consiliului Local spre aprobare. După aprobarea strategiei, Primăria va coordona elaborarea planurilor de acțiuni trimestriale și anuale privind realizarea strategiei în conformitate cu Planul Strategic de Acțiuni.
2. **Implementarea SDC** se va efectua prin realizarea acțiunilor, activităților, măsurilor și proiectelor concrete de implementare. Pentru fiecare acțiune/proiect vor fi stabilite obiective, planul activităților necesare, perioada de desfășurare (durata), responsabilii și partenerii care vor realiza proiectul. De asemenea, vor fi identificate și asigurate sursele de finanțare a proiectelor propuse spre implementare.
3. **Monitorizarea SDC.** În perioada de implementare, responsabilii de realizarea planului de acțiuni vor raporta îndeplinirea activităților, proiectelor și atingerea obiectivelor specifice. Monitorizarea proiectelor, acțiunilor și strategiilor se va efectua prin intermediul Indicatorilor de implementare stabiliți. În cazul în care se vor identifica devieri de la Planul Strategic de acțiuni, se vor iniția măsuri de corectare sau ajustare a acestui plan.

4.4.2. Monitorizarea strategiei

Procesul de monitorizare a strategiei constă în: (1) evaluarea atingerii obiectivelor strategice și a obiectivelor specifice, care va fi realizată prin intermediul indicatorilor de implementare și (2) raportarea rezultatelor evaluării.

Monitorizarea implementării strategiei se va efectua de **Comisia pentru Implementarea Strategiei** (în continuare CIS). CIS va fi creată prin Decizia Consiliului Local cu statut de Comisie obștească pe lângă Consiliul local și Primărie, în componența căreia va fi asigurată reprezentarea tuturor factorilor implicați în dezvoltare:

- Consiliul local (președinții comisiilor consultative de specialitate sau consilieri locali);
- Reprezentanți Primărie (Primarul, 2 - 3 specialiști);
- Comunitatea oamenilor de afaceri;
- Instituții educaționale (directori instituții de învățământ);
- Organizații non-guvernamentale (reprezentanți ai ONG-ilor ce activează în domeniul protecției mediului, social, apărarea drepturilor omului și de tineret, etc.);
- Cetățeni (grupul va fi reprezentativ și va include tineri, persoane dezavantajate, număr proporțional de femei și bărbați, reprezentanți ai diverselor grupuri sociale sau etnice).

În implementarea strategiei responsabilitățile de bază ale CIS vor fi:

- Planificarea implementării acțiunilor
- Elaborarea și promovarea adoptării deciziilor privind acțiunile de implementare
- Coordonarea activităților de implementare a acțiunilor și proiectelor de dezvoltare
- Coordonarea activităților de atragere a surselor financiare alternative în scopul realizării problemelor identificate
- Monitorizarea implementării planului de acțiuni
- Elaborarea rapoartelor și prezentarea lor către Consiliul Local
- Acordarea asistenței tehnice și consultative în toate domeniile
- Elaborarea și dezbateră proiectelor prioritare de dezvoltare
- Analiza deciziilor privind diverse probleme ale comunității
- Elaborarea și inițierea modificărilor în strategie
- Elaborarea studiilor și proiectelor de dezvoltare, etc.

CIS își va desfășura activitatea în ședințe care se vor desfășura cel puțin o dată la 6 luni.

Un rol important în procesul de implementare a strategiei îl are Consiliul Local, care se va ocupa nemijlocit de monitorizarea și evaluarea procesului de implementare a Planului de acțiuni. Competențele Consiliului Local se vor axa pe:

- Coordonarea activităților de antrenare a populației în acțiunile de realizare a proiectelor
- Promovarea dialogului permanent cu locuitorii, asigurarea transparenței în activitatea APL
- Încurajarea voluntarilor în diverse activități publice

- Stimularea și coordonarea conlucrării actorilor comunității în realizarea obiectivelor comune ale Strategiei
- Parteneriatul cu APL, ONG-uri, agenții economici în ceea ce privește implementarea, monitorizarea și evaluarea Planului de acțiuni al Strategiei.

Raportarea implementării strategiei se va efectua prin elaborarea și prezentarea de către responsabilii de implementare a rapoartelor către CIS privind realizarea Planului de acțiuni și a obiectivelor specifice. Anual, CIS va prezenta Consiliul Local raportul de evaluare a implementării Strategiei.

Obiect Monitorin g	Elaborator/ Destinatar	Raport	Descriere
Realizarea obiectivelor	CIS și Consiliul Local	Rapoarte semestriale/ anuale	Raport bazat pe analize, sondaje a locuitorilor pentru evaluarea impactului implementării strategiei
Realizarea acțiunilor, proiectelor	Responsabilii de implementare	Raport semestrial sau după finisarea activității	Rapoarte prezentate de responsabilii de implementare privind îndeplinirea acțiunilor, proiectelor

Evaluarea implementării Strategiei se va efectua prin analiza indicatorilor de dezvoltare. Pentru fiecare acțiune planificată sunt stabiliți anumiți indicatori de implementare. În baza informațiilor furnizate de la responsabilii de implementare, beneficiari sau instituții specializate se vor stabili nivelul și gradul de implementare a acțiunilor și atingere a obiectivelor fixate.

Riscuri și impedimente de implementare

Realizarea efectivă a acțiunilor propuse în Strategia de dezvoltare poate fi împiedicată de prezența anumitor riscuri și impedimente de implementare. Riscurile și impedimentele aferente implementării strategiei de dezvoltare pot fi divizate în două categorii: (1) interne și (2) externe.

Domeniu	Descriere
Riscuri și impedimente interne	
Managementul implementării strategiei	<ul style="list-style-type: none"> • Confruntări de interese privind implementarea strategiei • Prevalarea intereselor personale • Resurse financiare limitate • Lipsa capacităților de atragere a investițiilor
Parteneriat	<ul style="list-style-type: none"> • Neconlucrarea autorităților publice locale cu sectorul de afaceri și comunitatea • Indiferența și neimplicarea populației în susținerea activităților • Lipsa de experiență a structurilor societății civile și neimplicarea lor

Domeniu	Descriere
Dezvoltarea economică	<ul style="list-style-type: none"> • Neimplicarea partenerilor internaționali • Lipsa interesului din partea comunității de afaceri în dezvoltarea bazei economice locale
Social	<ul style="list-style-type: none"> • Resurse limitate pentru acordarea asistenței sociale • Emigrarea forței de muncă
Mediu	<ul style="list-style-type: none"> • Populație neconștientizată privind efectele poluării mediului
Riscuri și impedimente externe	
Cadrul politico-juridic	<ul style="list-style-type: none"> • Instabilitatea cursului politic • Contradicția și instabilitatea legislației în vigoare
Relații parteneri externi	<ul style="list-style-type: none"> • Lipsa conlucrării cu autoritățile publice municipale și centrale • Neimplicarea partenerilor internaționali
Starea economiei	<ul style="list-style-type: none"> • Potențial investițional redus • Inaccesibilitatea piețelor de desfacere de peste hotare • Infrastructură de afaceri nedezvoltată • Risc de țară.

4.5. Verificare și revizuire

La sfârșitul perioadei de implementare a documentului strategic, aceeași CIS va elabora un raport final de verificare și corespundere a indicatorilor de implementare planificați cu cei reali obținuți. În acest sens, în baza acestui raport se va revizui nivelul de implementare a strategiei, respectiv se va propune actualizarea acesteia.

Anexe

Anexa 1. Desfășurarea sesiunii de prioritizare a proiectelor eligibile finanțării din partea programului CM

În ziua a treia din cadrul atelierului de planificare strategică, organizat pe 16-18 noiembrie 2020, facilitatorul CM, dnul Vadim Popușoi, a organizat o sesiune de prioritizare a proiectelor eligibile finanțării în cadrul programului de proiecte de până la 60 000 USD, finanțat de USAID prin intermediul Programului Comunitatea Mea, cu condiția ca comunitatea parteneră să asigure cel puțin 35% din costul total al proiectului.

Inițial, din planurile de acțiuni ale fiecărei direcții strategice elaborate în cadrul atelierului de planificare strategică, au fost selectate proiectele cele mai prioritare considerate de către membrii grupului de lucru. Apoi, aceste 8 idei de proiecte/acțiuni preselectate de GLPS au fost prezentate către facilitatorul CM, care ulterior le-a discutat și analizat în cadrul sesiunii de prioritizare. Astfel, după prezentarea părții teoretice privind eligibilitatea proiectelor pentru a fi înaintate finanțării din partea programului CM, fiecare idee de proiect a fost analizată conform criteriilor minime de evaluare a CM:

- Dacă ideea de proiect este acceptabilă conform definiției formulate de programul CM;
- Dacă ideea de proiect reflectă o prioritate formulată de cetățeni;
- Dacă proiectul poate fi implementat cu o finanțare de până la 60 000 USD din partea programului CM;
- Dacă sunt siguri că comunitatea va putea asigura contribuția de cel puțin 35% din costul total al proiectului;
- Dacă proiectul poate fi finalizat în termen de 12 luni.

După acest exercițiu, din 8 idei de proiecte au fost conforme criteriilor minime de eligibilitate xxx proiecte care au fost supuse votului:

1. xxx

2.

Procedura de votare a fost efectuată în mod electronic, fiecare participant la sesiune având disponibilitatea de a oferi 3 voturi, la dorință, proiectelor/ideilor de proiect supuse procedurii de votare.

Ca rezultat al votării, proiectul xxxxxxxxxxxxxx a luat cele mai multe voturi. Apoi, facilitatorul CM, Vadim Popușoi, a prezentat condițiile și termenele limită de scriere și depunere a proiectului spre finanțare către Programul Comunitatea Mea.

Anexa 2. Portofoliu de proiecte

Fișa de proiect 1.

1.	Denumirea localității	Comuna Bubuieci (mun. Chișinău)
2.	Denumirea proiectului	Termoizolarea blocului ciclului primar al L.T. "Toader Bubuioș" din s. Bubuieci
3.	Problema care ar urma a fi soluționată	Consum prea mare de energie termică și cheltuieli semnificative pentru întreținerea edificiului
4.	Obiectivul general al proiectului	Asigurarea eficienței energetice a blocului ciclului primar al L.T. "Toader Bubuioș" din s. Bubuieci
5.	Obiectivele specifice ale proiectului	<ul style="list-style-type: none"> • Reducerea consumului de energie termică • Micșorarea cheltuielilor pentru întreținerea edificiului
6.	Indicatorii calitativi și cantitativi	<ul style="list-style-type: none"> • 1 clădire termoizolată integral • Peste 400 de copii beneficiari, precum și circa 20 de pedagogi • Infrastructură comunitară modernizată • Economii de buget realizate
7.	Partenerii posibili	Potențiali investitori, donatori, agenți economici, Agenția de Mediu, MECC
8.	Bugetul estimativ	800 000 MDL
9.	Posibile surse de finanțare	<ul style="list-style-type: none"> • Buget local • Buget municipal • Buget național • Surse externe (granturi, donatori)
10.	Perioada	2021-2025

Fișa de proiect 2.

11.Denumirea localității	Comuna Bubuieci (mun. Chișinău)
12.Denumirea proiectului	Construcția și amenajarea unui stadion de fotbal în s. Bubuieci
13.Problema care ar urma a fi soluționată	Inexistența în prezent a unui stadion de fotbal în com. Bubuieci unde copiii și tinerii din localitate ar putea desfășura antrenamente și meciuri
14.Obiectivul general al proiectului	Crearea condițiilor necesare pentru desfășurarea antrenamentelor și meciurilor de fotbal a sportivilor din com. Bubuieci
15.Obiectivele specifice ale proiectului	<ul style="list-style-type: none"> • Îmbunătățirea infrastructurii sportive din com. Bubuieci • Asigurarea securității tinerilor și copiilor din com. Bubuieci în timpul desfășurării antrenamentelor și meciurilor de fotbal
16.Indicatorii calitativi și cantitativi	<ul style="list-style-type: none"> • 1 teren de fotbal construit și amenajat • Peste 1000 de copii și tineri beneficiari • Infrastructură sportivă îmbunătățită și modernizată • Promovarea unui mod de viață sănătos în rândul copiilor și tinerilor din localitate
17.Partenerii posibili	Liceul Teoretic din com. Bubuieci Școala Profesională din com. Bubuieci Cetățenii Federația Moldovenească de Fotbal
18.Bugetul estimativ	7 000 000 MDL
19.Posibile surse de finanțare	<ul style="list-style-type: none"> • Buget local • Contribuția agenților economici • Buget național • Surse externe (granturi, donatori) • Federația Moldovenească de Fotbal
20.Perioada	2021-2025

Fișa de proiect 3.

21.Denumirea localității	s. Bâc, comuna Bubuieci (mun. Chișinău)
22.Denumirea proiectului	Construcția rețelei de canalizare în s. Bâc
23.Problema care ar urma a fi soluționată	Populația din s. Bîc nu este asigurată cu servicii de canalizare centralizată.
24.Obiectivul general al proiectului	Acoperirea a 100% din populația s. Bîc cu servicii calitative de canalizare
25.Obiectivele specifice ale proiectului	<ul style="list-style-type: none"> • Construcția rețelei de canalizare (cca 6 km) în s. Bîc • Evitarea poluării apelor freatice, a solului și a apelor de suprafață
26.Indicatorii calitativi și cantitativi	<ul style="list-style-type: none"> • 100% din populația s. Bîc conectată la servicii de canalizare • Reducerea nivelului de poluare a solului, apelor subterane și celor de suprafață • Creșterea nivelului de protecție a sănătății publice și reducerea cazurilor de îmbolnăviri • Oportunități de dezvoltare pentru afaceri
27.Partenerii posibili	S.A. "Apă-Canal Chișinău", Agenția de Mediu
28.Bugetul estimativ	10 mln MDL
29.Posibile surse de finanțare	<ul style="list-style-type: none"> • Buget local • Buget municipal • Buget național • Surse externe (granturi, donatori) • Agenția de Mediu <ul style="list-style-type: none"> • S.A. "Apă-Canal Chișinău"
30.Perioada	2021-2025

Fișa de proiect 4.

31.	Denumirea localității	comuna Bubuieci (mun. Chișinău)
32.	Denumirea proiectului	Amenajarea pârâului (afluent al r. Bâc) în s. Bubuieci
33.	Problema care ar urma a fi soluționată	Vulnerabilitatea și siguranța redusă a gospodăriilor amplasate în proximitatea pârâului
34.	Obiectivul general al proiectului	Diminuarea impactului inundațiilor și a secetei asupra zonelor vulnerabile din albia pârâului
35.	Obiectivele specifice ale proiectului	<ul style="list-style-type: none"> • Reducerea riscului de inundații în albia pârâului • Eficientizarea utilizării resurselor acvatice în bazinul pârâului • Creșterea gradului de conștientizare de către populație a importanței protecției pârâului și a consecințelor poluării excesive a acestuia.
36.	Indicatorii calitativi și cantitativi	<ul style="list-style-type: none"> • 1 pârâu curățat și amenajat • 1 mecanism de comunicare implementat • Reducerea vulnerabilității la schimbările climatice a s. Bubuieci • Prevenirea poluării apelor de suprafață în care se revarsă r. Bîc • Reducerea daunelor provocate de inundații asupra mediului înconjurător
37.	Partenerii posibili	Agenția de Mediu, Primăria mun. Chișinău
38.	Bugetul estimativ	150 mii MDL
39.	Posibile surse de finanțare	<ul style="list-style-type: none"> • Buget local • Buget local • Contribuția agenților economici • Bugetul municipal • Agenția de Mediu
40.	Perioada	2021-2025

Fișa de proiect 5.

41.Denumirea localității	Comuna Bubuieci (mun. Chișinău)
42.Denumirea proiectului	Reparația capitală în variantă de beton asfaltic cu trotuar a str-lei Mihail Frunză, drum de acces către IMSP Centrul de sănătate Bubuieci
43.Problema care ar urma a fi soluționată	Drum vechi, deteriorat acces dificil către IMSP Centrul de sănătate Bubuieci inclusiv a transportului specializat (ambulante)
44.Obiectivul general al proiectului	Asigurarea unui acces sigur a locuitorilor comunei către IMSP Centrul de sănătate Bubuieci inclusiv a transportului specializat (ambulante)
45.Obiectivele specifice ale proiectului	<ul style="list-style-type: none"> • O stradă reparată capital • Asigurarea unui acces sigur atât către IMSP Centrul de sănătate Bubuieci inclusiv către blocul claselor primare a IP LT „Toader Bubuioș” și școala profesională Bubuieci
46.Indicatorii calitativi și cantitativi	<ul style="list-style-type: none"> • O stradă importantă reparată capital • Infrastructură comunitară modernizată
47.Partenerii posibili	Potențiali investitori, donatori, agenți economici, Agenția de Mediu, MECC
48.Bugetul estimativ	MDL
49.Posibile surse de finanțare	<ul style="list-style-type: none"> • Buget local • Buget municipal • Buget național • Surse externe (granturi, donatori)
50.Perioada	2021-2025